

TÖRTÉNELMI SZEMLE

A HUN-REN BÖLCSESZETTUDOMÁNYI KUTATÓKÖZPONT
TÖRTÉNETTUDOMÁNYI INTÉZETÉNEK FOLYÓIRATA

2023 | 4. SZÁM
LXV. ÉVFOLYAM

Rózsa Márton

Augsburgi Brúnó és Szent István

Nagy Levente – Szilágyi Emőke Rita

Új adatok az Oláh, a Hunyadi és a Drakula család genealógiájához

Buza János

Az 1613. évi 28. törvénycikk nyomában

Romsics Gergely

A balkáni expanzió a magyar külpolitikai tervezésben, 1917–1918

Hantos-Varga Márta

A politikai cselekvés viszonyítási pontjai a keresztény államelmélet
és a szentszéki megnyilatkozások alapján

László Andor

Szekfű Gyula historiográfiai nézeteinek hatása saját korában

Novák Attila

Kibucok és szövetkezetek az 1960-as évek Magyarorszáján

Vita a vidéktörténeetről

Gyáni Gábor, Tomka Béla, Valuch Tibor, Varga Zsuzsanna,
Horváth Gergely Krisztián írásai

Szerkesztők

TRINGLI ISTVÁN
felelős szerkesztő

FÓNAGY ZOLTÁN, NEUMANN TIBOR, OBORNI TERÉZ, ZAHORÁN CSABA
rovatvezetők

DETRE ANDRÁS
szerkesztőségi munkatárs

Szerkesztőbizottság

MOLNÁR ANTAL
elnök

BORHI LÁSZLÓ, ERDŐDY GÁBOR, FODOR PÁL,
GLATZ FERENC, OROSZ ISTVÁN, PÁLFFY GÉZA,
PÓK ATTILA, SOLYMOSI LÁSZLÓ, SZAKÁLY SÁNDOR,
SZÁSZ ZOLTÁN, VARGA ZSUZSANNA

A szerkesztőség elektromos postája:
tortenelmiszemle@abtk.hu

*Kérjük szerzőinket, hogy kézírataikat
a közlési szabályzatnak megfelelően készítsék el,
amely honlapunkon érhető el:
<http://www.tti.abtk.hu/kiadvanyok/folyoiratok/tortenelmi-szemle.html>*

A 2023-as évfolyam megjelentetését
a Nemzeti Kulturális Alap és a Magyar Tudományos Akadémia támogatja

Nemzeti
Kulturális
Alap

HUN
REN

BÖLCSESZETTUDOMÁNYI
KUTATÓKÖZPONT
TÖRTÉNETTUDOMÁNYI INTÉZET

ISSN 0040-9634

TARTALOMJEGYZÉK

LXV. évfolyam, 2023. 4. szám

TANULMÁNYOK

- Rózsa Márton** Augsburgi Brúnó és Szent István. Esettanulmány a személyi helyváltoztatás hatalmi aspektusainak vizsgálatához 615
- Nagy Levente – Szilágyi Emőke Rita** Hollókőtől Esztergomig. Új adatok az Oláh, a Hunyadi és a Drakula család genealógiájához 639
- Buza János** A pénzügyi válság előszele. Az 1613. évi 28. törvénycikk nyomában 669
- Romsics Gergely** Érdek, befolyás, birodalom. A balkáni expanzió a magyar külpolitikai tervezésben, 1917–1918 679
- Hantos-Varga Márta** A politikai cselekvés viszonyítási pontjai a keresztény államelmélet és a szentszéki megnyilatkozások alapján 705
- László Andor** Szekfű Gyula historiográfiai nézeteinek hatása saját korában 737
- Novák Attila** Kibucok és szövetkezetek, avagy szövetkezeti gondolatok az 1960-as évek Magyarorszáján – izraeli visszhanggal 753

VITA

- Gyáni Gábor** Egyfajta vitastílusról 765
- Tomka Béla** A jelenkortörténet kutatásáról és a források vétőjogáról 775
- Valuch Tibor** A jelenkortörténetről és az államszocializmus társadalmáról tárgyilagosan. Megjegyzések Horváth Gergely Krisztián írása kapcsán 781
- Varga Zsuzsanna** Vitacikk vagy vádirat? 791
- Horváth Gergely Krisztián** Egy elmaradt vita margójára 799

A JELENKORTÖRTÉNET KUTATÁSÁRÓL ÉS A FORRÁSOK VÉTÓJOGÁRÓL

TOMKA BÉLA

Horváth Gergely Krisztián sajátos műfajú írást tett közzé a *Történelmi Szemle* 2022. évi 4. számában.¹ Ennek hangsúlyos részét saját kutatócsoportjának méltatása, valamint történész kollégák szokatlanul durva és sorozatos minősítése teszi ki. A dolgozat színvonalát nem indokolja a reagálás, de velem kapcsolatban is erős állításokat fogalmaz meg, így ezekre kényszerűségből válaszolok. Ezen túlmenően nem kívánom részletesen kifejteni véleményemet az írásban foglaltakról: a vita kontextusával kapcsolatban csak néhány megjegyzést teszek.

1. Aki járt az utóbbi időben magyarországi jelenkortörténeti konferencián vagy hasonló témájú rendezvényen, az tapasztalhatta, hogy ezek visszatérő jelenetivé vált, amikor a vidéktörténeti kutatócsoport képviselője szóra emelkedik, s elmondja, hogy milyen kiváló eredményeket produkált ő vagy a csoportja, de a szakma ezekről nem vesz tudomást. Horváth ezt a gyakorlatot folytatja írásában. Nem lenne jó, ha ez az önmagunkat méltató műfaj teret nyerne a magyarországi tudományos kommunikációban. Bízunk másokra – főként a munkánkat kellő távolságból figyelő külföldi kollégákra – teljesítményünk megítélését.

2. Horváth ebben az írásában egyszersmind tovább is megy: egyenesen „a kádárizmus”-nak nevezi azt, ahogyan kollégák az ő és kutatócsoportja eredményeihez viszonyulnak.² Ezzel minden alapot nélkülöző politikai vádat fogalmaz meg: azon kollégáiról ír így, akiknek szakmai kérdésekben eltér a véleményük Horváthétól, de akiknek nem volt és ma sincs semmiféle kötődésük politikai céllal létrehozott intézményekhez. Ez utóbbiban is különböznek Horváthtól – erről alább még szó lesz.

3. Horváth nemcsak kádáristáz, hanem ezen túl is egészen szokatlan stílusban beszél kollégáiról: az utóbbiak szerinte „Klió hazai papjai”, akiknek „tézisei hitigazsággá nemesedve dogmává váltak”; akiknek munkái „sejtetések, utalások, összekacsintások”, „véleményeket tényként tálaló elfogultságok és indulatok” révén állnak össze „fél igazságok és hazugságok konglomerátumává”; akik „végre színre léptek”, ám anélkül nyilvánítanak

Tomka Béla, tanszékvezető, egyetemi tanár, Szegedi Tudományegyetem, Jelenkortörténeti Tanszék.

1 Horváth Gergely Krisztián: A magyar típusú jelenkortörténet – a vidéktörténet szemszögéből. *Történelmi Szemle* 64 (2022) 805–824.

2 Uo. 808.

véleményt, hogy olvasnának. De ha olvasnak, akkor sem értik azt, amit olvasnak. Vagy ha olvasnak, és értik, akkor is csak azért teszik, mert – mint közli – „eltérő szakterületeken dolgozók előtt kívánnak bennünket hitelteleníteni”. Amit az általa bírált kutató ír, szerinte „provokatív, komoly tudósokhoz méltatlan” állítás, amely „denunciáló részletet fogalmaz meg”. Akivel ő nem ért egyet, az „mérícskél”, de „nem képvisel elvi álláspontot”, és annak „elmarad a szembenézés[e] a diktatúrával”. Vitapartneri szerinte nem vonnak le konklúziókat, miközben rendre cinikus álláspontot fogalmaznak meg „pontatlan és torzított olvasat alapján”. Az általa bírált egyik kolléga „sok álszent kérdést tesz fel”, amelyekkel ugyan lehet „revolverezni, csak éppen minnek”; annak érvelése nem csupán „értelmetlen,” de „neveléses” „kötozködés” vagy éppen „nem több rágalomnál, ami megfogalmazóját minősíti”; máshol pedig az eltérő véleményen lévő kolléga „önmagát pozicionálja és kicsinyes területfoglalásba kezd”, továbbá „minimálisan sincs tisztában az elmúlt évtizedekben a vidéki társadalom mibenlétéről, a parasztság eltűnéséről folytatott vitákkal, szakirodalommal”, s „tájékozatlanságánál csak magabiztossága nagyobb”.³ Nem folytatom tovább a becsmérlő megállapítások felsorolását. Nem emlékszem, hogy valaha is olvastam volna egyetlen munkában ilyen tömegű durva állítást kutató kollégákról.

4. Horváth kifogásolja, hogy a szakma nem idézi megfelelően a saját maga által nemcsak kiválónak, hanem egyedül helyesnek tartott megközelítésen nyugvó eredményeiket.⁴ Ezt nekem is felrója egy a közelmúltban megjelent tanulmányom esetében, mégpedig annak egyetlen mondata miatt. Horváth a következőket írja:

„Tomka Béla Magyarország 1945 utáni gazdaságtörténetének kutatása. Eredmények és lehetséges irányok című tanulmánya objektív áttekintés, egészen addig, amíg bele nem botlik kutatócsoportunkba. Az »agrárszektor«, benne a »kollektivizáció politika- és társadalomtörténeti aspektusairól született a legtöbb feldolgozás – változó színvonalon és gyakran repetitív módon, tükrözve a mára ismét megjelent politikai megrendelések torzító hatását« – jelenti ki Tomka. Azt sajnos elmulasztja, hogy eközben bármelyikünk-re is hivatkozzon, segítve annak kifejtését, hogy konkrétan mire is gondol.”⁵

Ezt követően Horváth elismeri, hogy jogom van változó színvonalúnak vagy repetitív jellegűnek tekinteni egyes eredményeket. Ami a politikai befolyásra vonatkozó megállapításomat illeti, ebben sem volt szó Horváthról vagy a vidéktörténeti kutatócsoportról – egyébként soha korábban sem említettem őket munkáimban –, hanem a magyarországi kutatás átfogó tendenciáiról beszéltem, amelyek nem egyetlen magyarországi intézményt érintenek. Ennek ellenére Horváth magára veszi és visszautasítja azt, amelyre a következő pontban reagálok. Mivel a jelzett áttekintésem a gazdaságtörténeti kutatásokról szólt, ezért csak egy mondat utalt a társadalom- és a politikatörténetre – az utóbbiak egysze-

3 Horváth: A magyar, 806–814.

4 Uo. 808.

5 Uo. 811. Az idézett tanulmány: Tomka Béla: Magyarország 1945 utáni gazdaságtörténetének kutatása: eredmények és lehetséges irányok. In: *A szovjet típusú rendszer időszakának vitatott kérdései*. Szerk. Rainer M. János. Pécs, 2022. 59–74.

rűen nem tartoztak a témához. Véleményem szerint, ha azt szeretnék, hogy idézzenek, akkor legjobb, ha fontos és innovatív tanulmányokat publikálunk, mégpedig azon a területen, ahol figyelemre tartunk igényt. Van persze néhány más módszer is, mint a citációs kartell – egy szűk csoporton belül egymás gyakori idézése –, de ez átlátszó kísérlet.

5. Nehéz volna cáfolni azt, hogy az utóbbi években a kormánypolitika közvetlenül is érvényesíteni kívánja szempontjait a történeti kutatásokban és általában a tudomány terén. A Magyar Tudományos Akadémia kutatóintézeteinek sorsát jól ismerjük, de azt is, hogy a kormány kutatóintézetek sorát hozta létre, amelyek vezetőinek kiválasztásakor nem a szakmai kiválóság érvényesül. Ez egyértelműen pártállami gyakorlat, amely a rendszerváltozás után megszűnt, azonban néhány éve újraéledt. A történészszakma nagy része figyelemre méltóan őrzi integritását, de a politikai szándék és az intézményi átalakítás iránya egyértelmű.

Ami konkrétan a vidéktörténeti kutatócsoportot illeti, egyszerűen eldönthető, hogy a politikai szempontok megjelennek-e annak létrehozása és finanszírozása során. Mivel a kutatócsoport a Nemzeti Emlékezet Bizottságához (= NEB) kapcsolódva működik, ezért egyetlen kérdésre kell válaszolni: a NEB vezetőjét szakmai kiválósága alapján választották ki? Egyértelműen nem. Azt nyilván kizárhatjuk, hogy a hatalom nem tudja, mit csinál: vagyis létrehoz egy intézményt, politikai szempontok alapján kinevez egy vezetőt, de ennek nincs jelentősége. Így aztán nehezen érthető, hogy Horváth mit kifogásol a mondatomban: nem fog a macska egyszerre kint s bent egeret.

Mindazonáltal nem állítom, hogy a pártállami alapítású és ilyen kontroll alatt álló intézményekben nem jöhetnek létre értékes tudományos eredmények. A kommunista pártállam kutatóhelyein is születtek ilyenek.

6. A pártállamok működési logikája sok tekintetben azonos a tudomány területén is: az erőforrások pártcélokra való kisajátításával és politikai szempontú elosztásával együttműködésre ösztönzik a tudomány embereit, s beindítják a csoportképzés és az azonosulás mechanizmusait. Utóbbiak közül itt egyre utalok: a pártállami intézményekkel való szoros együttműködés törvényszerűen és érthetően rosszallást vált ki másokban. Ezt méltánytalannak tartja az érintett kutató, hiszen tulajdonképpen semmi rosszat nem tett, csak végzi a munkáját, kezdetben akár ugyanúgy, mint tenné egy másik rendszerben. A sértegettség következtében aztán megindul a „belenyomódás” a pártállami rendszerbe, más-ként fogalmazva, az azzal való mind teljesebb azonosulás. A kutató esetleges belső konfliktusa is ezt ösztönözheti, hiszen az azonosulás annak feloldására is alkalmas.

7. Horváth magas szintű erkölcsi követelményeket támaszt a jelenkortörténet kutatóival szemben: mint írja, „a hazai jelenkortörténet-írás alapvető problémájának tartom, hogy a kommunizmus kutatása során nem képvisel elvi álláspontot...”⁶ Szerintem érdemes feltenni magának a kérdést, hogy a pártállami módszereket alkalmazó mai tudománypolitikához való saját viszonyában is érvényesíti-e a szigorú elveket.

8. Horváth azt írja, hogy nem érti, „miért éppen most keletkezik ennyi indulat kutatásaink miatt”.⁷ Ki kell ábrándítanom: tapasztalataim szerint ezek a kutatási eredmények

6 Horváth: A magyar, 809.

7 Uo. 807.

nem váltanak ki erős érzelmeket a szakmában. Sokkal inkább mérsékelt érdeklődés övezi azokat, aminek okaira alább még kitérek. Indulat – mint azt az általa használt jelzők is mutatják – Horváth megszólalásában érzékelhető, s annak durva hangneme kétségkívül magára vonja a figyelmet.

9. Horváth egy konferencián vita közben elhangzott megjegyzésem hangfelvételére (!) hivatkozva is bírál. Ezt írja: „Tomka Béla sincs tisztában ezek szerint azzal, hogy a fogalmi infláció ellen következetesen fellépő Kosellecket mi készítette egy új fogalom bevezetésére, illetve az mit is jelent”.⁸ Ez a fogalom a „források vétójoga” [Vetorecht der Quellen].⁹ A konferencián egy hozzászólásra reagálva röviden kifejtett véleményem szerint a források nem mesélik el magukat, tehát a források vétójogára való hivatkozás önmagában nem igazolja egy interpretáció érvényét, s nem rendezi a vitákat sem, hiszen valamilyen formában minden történész forrásokkal dolgozik.

Horváth idézi Kosellecket, aki így ír:

„[s]zigorú értelemben a források sohasem adják szánkba a mondanivalót. Az olyan állítások elé mindenesetre gátat emelnek, amelyeket nem szabad kimondanunk. Ebben áll a források vétójoga. Nekik köszönhető, hogy nem kockáztathatunk és nem tűrhetünk meg olyan értelmezéseket, amelyek egészen egyszerűen hamisak vagy szemmel láthatóan megengedhetetlenek.”¹⁰

Majd Horváth erre hivatkozva amellet érvel, hogy az általa használt források igazolják a kollektivizációra és általában a kommunizmusra vonatkozó értelmezését – és csak azt igazolják, hiszen megvétóznak más interpretációkat.

Koselleck azonban egészen mást állít ezzel kapcsolatban. Számára a források vétójoga az egyszerű történeti tényekre vonatkozik: adatok, adatsorok, királyok trónra lépése, csaták ideje, kormányok összetétele és hasonlók tartoznak ebbe a körbe, amelyek – mint írja, s ez lényeges kritérium – forráskritikával felfedhetők.¹¹ A kosellecki *Vetorecht der Quellen* jelentéséről született – tudomásom szerint egyetlen – átfogó tanulmányban Stefan Jordan konkrét esetekkel is megvilágítja a kifejezés hatókörét: így például a források vétójoga alapján el lehet dönteni, hogy egyes második világháború után aktív német történészek korábban a náci párt tagjai voltak-e vagy sem. De – folytatja Jordan – Koselleck szerint ennél összetettebb következtetések már nem vezethetők le pusztán a forrásokból.¹² Vagy ahogyan maga Koselleck mondta egy interjúban:

8 Horváth: A magyar, 816.

9 Reinhart Koselleck: Standortbindung und Zeitlichkeit. Ein Beitrag zur historiographischen Erschließung der geschichtlichen Welt. In: uő: *Vergangene Zukunft. Zur Semantik vergangene Zeiten*. Frankfurt am Main, 1979. 176–207. [Eredetileg megjelent: In: *Objektivität und Parteilichkeit in der Geschichtswissenschaft*. Hrsg. Reinhart Koselleck – Wolfgang J. Mommsen – Jörn Rüsen. München, 1977. 17–46.]

10 Horváth: A magyar, 816. Idézi Reinhart Koselleck: *Elmúlt jövő. A történeti idő szemantikája*. [Ford. Hidas Zoltán.] Bp., 2003. (Mesteriskola) 237.

11 Koselleck: Standortbindung und Zeitlichkeit, 206.

12 Stefan Jordan: Vetorecht der Quellen. *Docupedia-Zeitgeschichte* 2010. február 11. https://docupedia.de/zg/Vetorecht_der_Quellen. (Legutóbbi megtekintés: 2023. június 4.)

„Egyszer »a források vétójogáról« beszéltem: semmit nem állíthatok, ami a forrásokból másként olvasható ki. Ha egy korlátozott kérdést [begrenzte Frage] intézek egy forráshoz – például: átlépte Caesar a Rubicont Kr. e. 49. január 11-én? –, és az egyértelműen igent vagy egyértelműen nemet mond, akkor a kérdés meg van válaszolva.”¹³

Ebből is látszik, hogy a források vétójoga Koselleck szerint csak igen egyszerű történeti tények és – mint maga fogalmaz – korlátozott [begrenzt] kérdések esetében érvényesül, és semmiképpen nem ezeket meghaladóan, komplex jelenségek értelmezése során.¹⁴ A német történész munkásságának futólagos ismerete elegendő ahhoz, hogy ne feltételezzünk róla naiv objektivizmust.

Attól még lehet valaki jó történész, ha nem mélyed el Koselleck életművében, de mások támadása felszínes ismeretek alapján bizony kellemetlen helyzetekhez vezet.

10. Érdekes módon Horváth úgy állítja be a magyarországi kollektivizáció erőszakos végrehajtásáról és negatív következményeiről kialakított álláspontját, mintha az valamilyen elnyomott kisebbség véleménye volna. Ez közel sincs így. Érdemes belenézni a forgalomban lévő középiskolai tankönyvekbe: lényegében ott is ennek az álláspontnak megfelelő interpretációt találunk. Az egyetemen szintén így oktatjuk. Szerintem éppen ez a fő oka annak, hogy a Horváth által citált kutatási eredmények – eltérően hozzászólásának stílusától – kevés figyelmet váltanak ki a szakmai közvéleményben.

Természetesen a szaktudományos eredmények ennél differenciáltabbak, és ezek között helyet kapnak sokrétűbb megközelítések is. A tudományos kutatók közösségének – és nem a politikának vagy a pártpolitika által befolyásolt intézmények képviselőinek – a feladata az, hogy eldöntse, ezek közül melyik interpretáció a meggyőzőbb.

13 „Wenn ich eine begrenzte Frage an eine Quelle richte – zum Beispiel: hat Caesar am 11. 1. 49 v. Chr. den Rubikon überschritten? und sie sagt eindeutig Ja oder eindeutig Nein, ist die Frage beantwortet.” Ist Geschichte eine Fiktion? [Reinhart Koselleck im Interview mit Hasso Spode.] *Neue Zürcher Zeitung* 1995. március 1. <https://www.nzz.ch/folio/ist-geschichte-eine-fiktion-ld.1616284>. (Legutóbbi megtekintés: 2023. június 4.)

14 Koselleck ezt egészen explicit módon kifejti: „Der Schritt über die immanente Quellenexegese hinaus ist um so mehr geboten, wenn sich ein Historiker von den sogenannten Ereignisgeschichte abwendet, um längerfristige Abläufe, Strukturen und Prozesse in den Blick zu rücken.” Koselleck: *Standortbindung und Zeitlichkeit*, 205.

CONTENTS

STUDIES

- Márton Rózsa** *Bruno of Augsburg and Saint Stephen. A Case Study on the Political Aspects of Individual Movement* 615
- Levente Nagy – Emőke Rita Szilágyi** *From Hollókő to Esztergom. New Data on the Genealogy of the Oláh, Hunyadi and Dracula Families* 639
- János Buza** *A Preface of the Financial Crisis. In the Wake of Article 28 of Law 1613* 669
- Gergely Romsics** *Interest, Influence, Empire. Balkan Expansion in Hungarian Foreign Policy Planning, 1917–1918* 679
- Márta Hantos-Varga** *Benchmarks for Political Action Based on Christian Theories of the State and the Declarations of the Holy See* 705
- Andor László** *The Influence of Gyula Szekfű's Historiographical Views in his Own Time* 737
- Attila Novák** *Kibbutz and Cooperatives, or Cooperative Ideas in 1960's Hungary – with Israeli Echoes* 753

DEBATE

- Gábor Gyáni** *On a Style of Debate* 765
- Béla Tomka** *On Contemporary History Research and the Veto of Sources* 775
- Tibor Valuch** *Objectively about Contemporary History and the Society of State Socialism. Comments on the Article by Gergely Krisztián Horváth* 781
- Zsuzsanna Varga** *Discussion Article or Indictment?* 791
- Gergely Krisztián Horváth** *On the Margins of a Cancelled Debate* 799

E számunk szerzői

Buza János, történész, nyugdíjas egyetemi tanár [Budapesti Corvinus Egyetem] ● Gyáni Gábor, kutató professor emeritus, HUN-REN BTK TTI, Újkori osztály ● Hantos-Varga Márta, PhD-hallgató, Pécsi Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Interdiszciplináris Doktori Iskola ● Horváth Gergely Krisztián, tudományos főmunkatárs, HUN-REN BTK TTI, Vidéktörténeti osztály, MTA-BTK „Lendület” Tíz generáció kutatócsoport-vezető ● László Andor, PhD-hallgató, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Történelemtudományi Doktori Iskola ● Nagy Levente, habilitált egyetemi tanár, tanszékvezető, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Román Filológiai Tanszék ● Novák Attila, tudományos főmunkatárs, Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Molnár Tamás Kutatóintézet ● Romsics Gergely, tudományos főmunkatárs, HUN-REN BTK TTI, Horthy-korszak osztály ● Rózsa Márton, projekt munkatárs, Bécsi Egyetem, Történelmi és Kulturális Tanulmányok Kara, Történeti Intézet ● Szilágyi Emőke Rita, tudományos munkatárs, HUN-REN BTK Irodalomtudományi Intézet, Reneszánsz osztály ● Tomka Béla, tanszékvezető, egyetemi tanár, Szegedi Tudományegyetem, Jelenkortörténeti Tanszék ● Valuch Tibor, egyetemi tanár, Eszterházy Károly Katolikus Egyetem, Történettudományi Intézet, Új- és Jelenkori Történeti Tanszék, kutató professzor, Társadalomtudományi Kutató Központ, Politikatudományi Intézet ● Varga Zsuzsanna, tanszékvezető, egyetemi tanár, oktató, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Új- és Jelenkori Magyar Történeti Tanszék, Történeti Intézet

(HUN-REN BTK TTI = HUN-REN [Magyar Kutatási Hálózat] Bölcsészettudományi Kutatóközpont Történettudományi Intézet)

Az egyes számok megvásárolhatóak, illetve megrendelhetőek:

Bölcsészettudományi Kutatóközpont Történettudományi Intézet

1097 Budapest, Tóth Kálmán u. 4., B épület 4.44-es iroda

Telefon: +36-1-224-6700/4624, 4626-os mellék

E-mail: bardi.erzsebet@abtk.hu, terjesztes@abtk.hu

Penna Bölcsész Könyvesbolt

(hétköznapokon, 13 és 17 óra között)

1053 Budapest, Magyar u. 40.

Telefon: +36-30-203-1769

E-mail: info@pennakonyvesbolt.hu

A folyóirat teljes évfolyama előfizethető bármely
hírlapkézbesítő postahivatalnál.

**HUN
REN**

BÖLCÉSZETTUDOMÁNYI
KUTATÓKÖZPONT
TÖRTÉNETTUDOMÁNYI INTÉZET

Ára: 1200 Ft

Előfizetőknek: 1000 Ft

